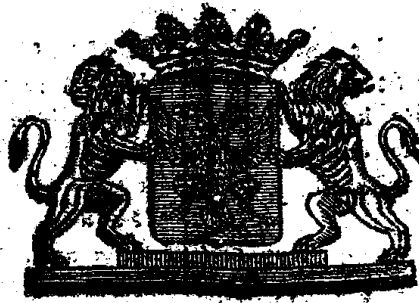

ARNHEMSCHE

COURANT.

Dingsdag

16 April.

RUSLAND.

St. Petersburg, 30 maart. Ons genootschap tot ondersteuning van kunst en wetenschappen, zal ook in dit jaar voortbrengselen van kunst, ter waarde van 25,000 roebels, tegen 5 roebels het lot verloten. Deze voorwerpen bestaan uit 41 oorspronkelijke schilderstukken, 20 copien van oorspronkelijke schilderijen, 36 lithochromien, 800 steendrukken en 75 platen. (Pr. St. Z.)

OOSTENRIJK.

Wenen, 4 april. Nopas de nieuwe leening versant men thans in deers bijzonderheden. De som is op 30 millioen gulden bepaald, en de bankiers v. Rothschild, Escheles, Geymuller en Sina zijn met de uitgifte derzelve belast. Gelijk reeds gemeld is, gaat zij met een loterij verband, en de teugsteking zal op die wijze binnen dertig jaren geschied zijn. De Staat geeft op dezerzelve, deze worden echter niet jaarlijks uitstaand, maar zijn in het loterij-plan zoodanig verdeeld, dat de minste trekker bij den laatste trekkings-termijn het dubbel van het oorspronkelijk kapitaal bekomt; zoodat de interessen in het uiterste geval 3½ pCt. uitmaken. (H. Z.)

Den 2den dezer trad Mlle Taglioni voor de eerste maal in het bekende ballet »de dochter van den Bonau» op. Het publiek juichte haar den levendigsten bijval toe. Echter heeft de groote belangstelling bij het ballet hier over het algemeen, even als elders, aanmerkelijk afgenomen. (P. St. Z.)

Wenen, 6 april. Gisteren is de vroeger hier geaccrediteerde Belgische gezant, de heer O'Sullivan de Grass, met een bijzondere zending van zijn hof hier teruggekeerd, waaruit men opmaakt dat koning Leopold de regnatie der bezwaren van Oostenrijk en Pruisen heeft ingezien en bereid is ze uit den weg te ruimen. (K. Zeit.)

Omtrent de nieuwe leening, leest men in de *Kölnische Zeitung*, dat hare aandeelen bij loten, ieder van 250 gulden, die weder in vijfden deelbaar zijn, zullen uitgegeven worden. De bankiers moeten de stortingen in een of twee maanden doen. Op de laatste worden er reeds makkelijker gedaan met de nieuwe loten op toekomstige levering, en wel tot den hoogsten prijs van 112 percent. Voor de maand juni zullen intusschen de wezenlijke loten niet naar de markt komen. (K. Zeit.)

DUITSCHLAND.

Brussel, 3 april. Z. D. de hertog is van eenen onlangs gedaan val, waarvan de dagbladen veelvuldig gewag hebben gemaakt, volkomen hersteld, en er is niet de geringste spoor van het gebeurde overgebleven. (Hamb. Corr.)

Leipzig, 7 april. Dezen middag is de Leipzig-Dresdensche ijzerbaan op hare volle lengte geopend. (K. Z.)

— *Hoe kan men zeer gerust eenen moord begaan?* vraagt een Duitsch dagblad, en geeft daarop het volgende antwoord: Men zegge aan eene jonge dame, dat zij eenen uitnemend schoonen voet heeft. Nu zal zij kleine dunne schoenen dragen, daarmede ook bij vochtig weder uitgaan en koude vatten; deze verkouding geeft aanleiding tot koorts, en eene maand later bestaat zij niet meer. (Hamb. Corr.)

PRUISSEN.

PART. CORR. Berlijn, 9 april. »De overkomst van den aartsbisschop van Gnesen en Posen rigt de algemeene oplettendheid op de aanstaande verhandelingen, welke, te oordeelen naar dezen verzoenenden stap, eene bevredigende beslechting des geschils zouden kunnen doen hopen. Eenige zwarigheid moet het gemaakt hebben, wie de onderhandelingen met den in staat van aanklagt verkeeren prelaat voeren zou; naar men verneemt, zullen dezelve hoofdzakelijk geleid worden door den minister v. Altenstein, wiens persoonlijke zachtzinnigheid den besten uitslag waarborgt. De heer v. Dunin moet zich hier overtuigen dat van wege den staat elke mogelijke inschikkelijkheid uitgeput is, en dat de bewilligingen, welke men deed, zich niet verder uitstreken kunnen. Nadat men toegegeven heeft dat geen katholieke geestelijke gedwongen zijn zou een gemengd huwelijk in te zegenen, blijft het den aartsbisschop over, het bevel van zijnen herderlijken brief aan al zijne ondergeschikten in te trekken, het bevel namelijk van elk huwelijk te weigeren, waarbij niet de opvoeding van alle kinderen in het katholiek geloof onder rede verzekerd wordt. Alzoo zou ieder priester, volgens zijn geweten, het herkelijk huwelijk kunnen voltrekken of afwijzen, niemand echter de weigering van eenen eed betrekkelijk de opvoeding der kinderen door de verlossers als voorwendsel der afwijzing kunnen nemen. Men hoopt te meer op een spoedig, maar ook nu niet gestuurd sinds eenigen tijd aan eenen bemiddelenden invloed niet heeft toegevoerd.

Sinds 14 dagen hebben wij in onze criminele gevangenis ook eenen *Fischi, Alband*, of hoe men hem noemen wil, — kortom eenen koningsmoordenaar, die echter, gelukkigerwijze, zijnen waanzin niet verder dan het besluit uitsprekte. Deze gevaarlijke mensch is een negentienjarige seminarist uit Bromberg, *Junisch* genaamd, wien het plotseling inviel pistolen te koop, naar Berlijn te reizen en eenen moord te volvoeren. Hoe het er met zijne verstandsvermogens uitzag, blijkt uit de omstandigheid, dat hij zijne voornemens luid verkondigde, daarop door de politie gevat en naar Berlijn gezonden werd. In zijne verhooren bekende hij het voornemen alreeds te hebben gehad om den koning te doodden, niet met eenige politieke zweeperij, maar omdat door Z. M. de joden te zeer begunstigd worden. Deze dwaasheid ging gepaard met nog eenige snooverijen van den seminarist, wiens bloed echter door eene veertiendaagsche gevangenis bekoeld is, zoodat hij alles herroepen en zijne dwaasheid volkomen ingestaan heeft. Waarschijnlijk zal hij nu eenigen tijd in een krankzinnigenhuis opgesloten worden.

FRANKRIJK.

Paris, 11 april. De *Moniteur* deelt een télégrafisch bericht uit Calais van den 10den dezer mede, inhoudende eene dépêche van den Franschen gesant te Londen, aan onzen minister van buitenlandsche zaken, welke luidt als volgt:

» Een tractaat van vrede is is den 9den maart, te Vera-Cruz, tusschen den admiraal *Baudin* en de Mexicaansche gevolmagtigden *Gerostiza* en *Kortaria*, gesloten.

De Parijsche dagbladen behelzen omtrent deze gewichtige tijding geen andere bijzonderheden, dan die, welke in de berichten over Engeland worden gevonden, en waaruit blijkt, dat de schadeloosstelling, door Mexico aan Frankrijk te voldoen, van 800,000 tot op 600,000 dollars is verminderd, betaalbaar in drie termijnen, van twee, vier en zes maanden, terwijl onmiddellijk na de ratificatie het kasteel van St. Juan d'Ulhoa door de Franschen moet worden ontruimd. Van den anderen kant, zoude Frankrijk op het erlangen van het regt van kleinhandel voor zijne onderdanen op de weder aandringen, maar daartegen zullen de uit Mexico verdreven Franschen weder mogen terug keeren, en de voorregten der meest begunstigde natie genieten.

Paris, 12 april. De kamer der pairs was heden vergaderd, om eene mededeeling des bestuurs te hooren. De minister van justitie stelde twee wettontwerpen voor, het eerste inhoudende wijzigingen in de wet over de regbank van koophandel, en het tweede betrekking hebbende tot den letzigen eigendom. De discussie werd tegen dit dag bepaald.

Men had gisteren het gerucht verspreid, dat de *Moniteur* vindingrijk aan het publiek de zamenstelling van een definitief ministerie zou melden. De *Moniteur* blijft echter zwijgen, en al de overige couranten spreken voornoemde geruchten tegen. Men zeide voorts, dat er mededeelingen van een hoog staatkundig gewigt aan de kamer der pairs zouden gedaan worden; men sprak van politieke dokumenten, die, betreffende de sluiting van den vrede, uit Mexico aangekomen waren. De algemeene verwachting werd wederom te leur gesteld. Het gold slechts eene wet betreffende den letterkundigen eigendom.

BELGIE.

Brussel, 13 april. Gisteren morgen is de minister *de Theux* naar Luik vertrokken; een koerier met dépêches van de heeren *Nathomé* en *de Weyer* is hem in den namiddag nagezonden.

In den nacht van eergisteren en dien van gisteren zijn op de hoeken der straten brandbrieven aangeplakt gevonden, doeh door de zorg der plaatselijke politie waren dezelve reeds bij het aanbreeken van den dag afgehaald.

Naar luid der dagbladen van Luik was op den 28sten maart de balans van het huis *Cockerill* aldaar, als volgt:

Actief	Francs 25,894,418.17
Passief	17,839,571.78
Actief Netto	Francs 8,054,846.39

— Zie hier nog eenige bijzonderheden betreffende het gebeurde in de koninkrijken van Herloz. In den namiddag van den 9den zijn nog 13 lijkens te voorschijn gehaald; men miste er toen nog 6, en beijverde zich om dezelve op te delven. Dadelijk nadat de ramp was voorgevallen, begaven zich de werklieden van onderscheiden plaatsen naar die van Herloz, alwaar zij voortdurend aan de opgravingen zochten, echter de hier bovengenoemde zes lijkens werden niet gevonden.

ting heeft zigt of tien instorlingen in de groef van Horloz veroorzaakt. De meeste der omgekomen arbeiders zijn uit de gemeente St. Nicolas. Onderscheidene hunner laten talrijke huisgezinnen achter. De heer *Braconnier*, de eigenaar der kolenmijn, was te Brussel, toen het ongeluk voorviel. Men weet nog niets bepaald nopens de oorzaak der uitbarsting.

NEDERLANDEN.

Zeeland, 12 april. In de krijgkundige positiën van onze troepen, in het 4de en 5de district dezer provincie gekantonneerd, is geene de minste verandering; de strikste waakzaamheid, ten aanzien van vreemdelingen die onze grenzen willen overschrijden, wordt onafgebroken waargenomen: — van de zijde der Belgen, waar de overschrijding der grenzen, sedert eenigen tijd, weinig of in het geheel niet bemoeijelijkt werd, wordt, sedert eenige dagen, insgelijks meer naauwgezet toegezien. — De kanonneerboten, uitmakende de gewapende zeemagt op de Schelde, onder de bevelen van den kapitein ter zee *Courter dit Dubicart*, liggen gedeeltelijk voor *Ello*, *Bath*, *Kapitalen Dam* en *Mauritsfort*. — Zr. Ms. korvet *Boreas*, zmr. ter zee *de Heer de Waer*, Zr. Ms. brikken *Mercuur* en *Suethoep*, kapitein luit. *Tunning* en *Ferguson*, zijn ter reede van Neuzen gestationeerd.

De wapening der sterkten aan de beide oevers der Schelde, namelijk *Breskens*, en het in de nabijheid van dat dorp gelegen fort *Nassauv* en *Frederik Hendrik*, de vesting *Neuzen*, en de bomvrije kazematten te *Ellwoutsdijk*, zijn volbragt, en de noodige detachementen kannoniers, voor de bediening der artillerie, op die verschillende punten gestationeerd.

Arnhem, 14 April. Gisteren diende voor de correctionele regtbank, ten aanhoore van een talrijk publiek, de zaak van het openbaar ministerie en de ambtenaren en bedienten van het Leidsche postkantoor, welke zich daartij als civiele partij hadden gevoegd, tegen den drucker en uitgever dezer courrant; betrekkelijk een als lasterlijk aangeklaagd artikel, getiteld *Postkantoor te Leiden*, voorkomende in de *Arnhemse Courant* van 14 februari j. l.

De aangeklaagde, welke de verantwoordelijkheid van het ingezondene artikel op zich nam, had ter staving der aanmerking, in het geïncrimineerde artikel vervat, getuigen opgeroepen. Aankomelijk verzette zich het publiek ministerie tegen het hooren derzelve; doch toen ook de advocaat der civiele partij verzocht, zelfs vorderde, dat die getuigen mochten worden gehoord, werden zij toegelaten. De uitgever namelijk wenschte niet alleen zonne regterlijke vrijspraak; gegrond op de onbetrouwbare woorden des artikels, hij wenschte ook aan het publiek te laten zien, dat hij niet ligtvaardig en zonder redenen iets dergelijks had geplaatst.

Als getuigen, door hem opgeroepen, verschenen: de heer *J. C. van Reekers*, boekhandelaar te Leiden; de heer *Arendsen Hein*, directeur van het postkantoor te Elburg; en de heer *Schellius van Yseldijke*, partikulier, ter laatstgemelde plaats woonachtig.

De eerste getuige verklaarde, dat den 27sten december des vorigen jaars door hem, in persoon, op het postkantoor te Leiden bezorgd was een brief, eerst met eenen ouwel gesloten, daarna met lak verzegeld, en geadresseerd aan den heer *Ed. Achtb.* te Elburg. De tweede getuige, de heer directeur van het postkantoor te Elburg, verklaarde den brief niet in behoorlijken staat te hebben ontvangen, dezelve was gedeeltelijk open; hiervan was door hem, met toezending van den geopend ontvangen, doch door *Z. Ed.* in eenen omslag gesloten brief, aan den geadresseerde kennis gegeven. De derde getuige bevestigde deze daadzaken en zeide er berigt van te hebben gegeven aan den afzender. Deze, overtuigd dat de brief door hem goed gesloten op het postkantoor te Leiden bezorgd was, vervoegde zich bij den heer officier der regtbank daaar, om over het gebeurde te klagen. Zijn *Ed. Achtb.* deed hem opmerken dat *Z. Ed. Achtb.* den open bevonden brief zelve in handen diende te hebben, en den vermoedelijken bewerkstelliger van dat openen te kennen, om aan de zaak een regterlijk gevolg te kunnen geven.

Dit waren de daadzaken, waarop de uitgever meende het hem toegesonden artikel te kunnen plaatsen. Er was een brief, een verzegelde brief, open aan het postkantoor te Elburg ontvangen; dit was in alle geval iets anders, dan dat de brief opengescheurd op het Leidsche postkantoor bezorgd was, zoo had die van daar niet op de gewone wijze mogen worden bezorgd. In het belang derhalve van de heilichheid der aan den post verzonden brieven, van de algemeene veiligheid der brieven, die noch door moedwil noch door onachtzaamheid opengescheurd mogen worden, meende de uitgever publiek aan het gebeurde te mogen geven. Gerustelijk meende hij het hem van postkantoor toegesonden artikel te mogen plaatsen, waarin gezegd werd: het schijnt mij, dat er soms op het postkantoor te Leiden brieven worden geopend. Met stilligheid werd er niets verzekerd, aan niemand der ambtenaren bepaaldelijk, zelfs niet aan eenen van allen, veel minder aan allen te zamen, werd het openen te laat gelegd. Zoo doende, meende de uitgever, werd de algemeene veiligheid der brieven, die evenmin door onachtzaamheid of onvoorzigtigheid mogen open geraken als met voordacht open gebroken, gehandhaafd, terwijl men, geene zekerheid hebbende, slechts sprak van schijn, en niet schuldige volstrekt niet kennende, zeide op het postkantoor, en niet op eenen der beambten aan hetzelfde; vermits men

niet wist of het door een der beambten geschied was, en dus ook geen der beambten regstreeks beschuldigen wilde. Men beschuldigde noch eenen der beambten, noch allen gezamenlijk, gelijk er in de pleitreden der tegenpartij beweerd is. Men duidde slechts eene plaats aan, men leidde op het postkantoor.

De uitgever oordeelde geenszins dat de directeur van het postkantoor te Leiden het artikel onopgemerkt zou laten voorbijgaan; hij verwachtte integendeel dat dezelve, indien hij zijn personeel volkomen onschuldig aan het gebeurde achtte, ophelderingen vragen zou en ophelderingen in de courrant zou vorderen. Daartoe zou men den uitgever ten volle bereid hebben gevonden; gaarne had hij al de omstandigheden en de geheele waarheid openlijk medegedeeld. Doch in stede van ophelderingen te verlangen, en dusdoende het publiek, dat de aanmerking had gelezen, ook de gronden er van te doen kennen, en over beide te laten oordeelen, verkoos de directeur zich de aanmerking als beschuldiging aan te trekken, en verkoos later zijne medebeambten, commiesen, assistent en brievenbestellers, met hem eene klacht van laster in te leveren en zich civiele partij te stellen wegens eene aanmerking, die volstrekt niet uitdrukkelijk tegen den uitgever, en die behelsde zij waarlijk de aantijging van een feit, hetgeen den persoon of de personen, die men er van beticht, aan correctionele of civiele vervolging, of slechts aan den haat of de verachting der medeburgers blootstellen zou, — volgens de nog altijd bij ons bestaande Fransche wetgeving, niet door geluigen of anderszins mogt worden bewezen; waartoe als bewijs niets anders toegelaten werd dan een regterlijk vonnis of eene autentieke acte; welke, gelijk uit het geïncrimineerde artikel overvloedig bleek, de inzender deszelve niet bijbrengen kon.

In eene kiesche, met groote bekwaamheid zamengestelde, en zeer welsprekend voorgedragene pleitrede poogde de heer *Nedermeyer von Rosenthal*, advocaat der civiele partij, zich aan het requisitoir van het publiek ministerie aansluitende, de gevoeligheid dier civiele partij over het door haar op haar zelve toegepaste, ingang te doen vinden. En van de regtbank werd tegen den uitgever, als verantwoordelijk voor het door hem geplaatste artikel, niet minder gevraagd door den heer subituaat-officier dan eene boete van 50 tot 2000 fr., gevangenis van 1 maand tot 6 maanden, interdictie van burgerlijke regten gedurende 5 tot 10 jaren, benevens condemnatie in de kosten, alles overeenkomstig de artikelen 367, 371 en 374 van het wetboek van strafregt, art. 207 §. 1 in fine, in verband beschouwd met art. 227 van het wetboek van strafregt en art. 52 van het wetboek van strafregt; voorts art. 2 der wet van 16 mei 1829 (*Staatsblad* no. 34) in verband met art. 6 der wet van 1 juni 1830, (*Staatsblad* no. 15) alsmede art. 227 der grondwet en art. 60 §. 3. van het wetboek van strafregt, waartoe de tegenpartij, ten behoeve der armen, f 150 schadevergoeding, of zoo veel minder als de regtbank mogt vermeenen te behooren, vorderde; alsmede dat haar de bevoegdheid zou worden toegekend om van het te vellen vonnis, ten koste van den beklagde, te doen drukken vijftig exemplaren, ten einde op zoodanige plaatsen te worden uitgedeeld of aangeplakt en in zoodanige dagbladen geplaatst, als zij zou goedvinden, en dat de daaraan te besteden gelden op eenen door deze regtbank exsecutoir te verklaren staat uit kracht des vonnis zouden kunnen worden ingevorderd. Eindelijk, dat de beklagde mede ten behoeve der gevoegden en eischeren ten civiele zou worden veroordeeld in al de kosten van het regtsgeding.

Niet minder dan het talent van den heer *von Rosenthal* werd er zekerlijk toe vereischt om eenigen schijn van aannemelijkheid te geven aan de klachten en eischen zijner partij en het artikel als lasterlijk te doen voorkomen. Om toch als lasterlijk te worden beschouwd vordert het strafwetboek dat de verwetene daad dengene, aan wien men ze verwijt, zou blootstellen aan criminele of correctionele vervolgingen, of slechts aan de verachting of den haat der burgers. Wien kan nu in het beklagde artikel het aangedaede feit aan vervolgingen, aan verachting of haat blootstellen? Noch de directeur van het postkantoor, noch een der overige beambten was genoemd of aangeduid; veel min nog allen gezamenlijk. Zoo verklaarde dan ook de heer officier bij de regtbank te Leiden aan den afzender des briefs, die zich bij hem over het openscheuren deszelve kwam beklagen: dat er geregteijk aan de zaak niets te doen was, want de beklagde beschuldigde niemand, en de beklagde, zoo er een bewijs noodig zijn mogt, dat de aanmerking in het verzegelde artikel geenen der ambtenaren van het Leidsche postkantoor aan criminele of correctionele vervolgingen blootstelt; aan verachting of haat evenmin, want wie zal dezen of genen ambtenaar des postkantoor baten of verachten, al schene er wezenlijk te blijken, dat er soms op het postkantoor brieven wierden geopend?

Hij, wiens brief in onbehoorlijken staat te Elburg aankwam; hij, die eenen hem geadresseerden brief in onbehoorlijken staat ontving, geen hunner kon hiertegen iets doen, want zij konden niemand bepaaldelijk aanklagen. En toch hadden zij regt van bezwaar: hun brief, hunne geheimen misschien, een onwaardebaar eigendom, was, hetzij dan ook door onvoorzigtigheid of onachtzaamheid, geschonden.

En het gold hier niet alleen twee particulieren, het gold het algemeen belang. Wie begeert niet, wie kan niet vorderen, dat zijne brieven ongeschonden door het eene postkantoor aan het andere worden overgeleverd?

En is het niet aan het postkantoor, te bewijzen, dat de brief werkelijk slechts bij ongeluk open geraakte?

Wat doet nu de *Arnhemsche Courant*? Zij sprong in de braas voor het algemeen belang. Ten haren pericule, dwong zij eenigermate den directeur van het Leidsche postkantoor de zaak te doen onderzoeken. Zij waagde zich aan eene actie, welke, krachtens eene Fransche wet, met onze zeden en gebruiken niet overeenkomstige wetgeving, zwijgt tegen haar kon worden geïntendeerd. Zij wist zeer wel, dat overeenkomstig die Fransche wetgeving, de gekrenkte burger, wiens brief werkelijk mogt zijn opengebroken, znlks niemands bepaaldelijk in het publiek of in een dagblad mogt verwijten, al kon hij zijne beschuldiging door getuigen of anderszins ten duideljkste staven. Zij wist, dat de genoemde Fransche wetgeving daartoe geen ander bewijs toeliet dan een registerlijk vonnis of eene authentieke acte. Maar moest zij daarom hare edele roeping als beschermster der publieke regten laten varen? Mogt zij, op haar hooge standpunt, vreesachtig zijn? Moest zij niet vertrouwen genoeg stellen in de Nederlandsche regtbanken, om daar, waar er een wezenlijk *corpus delicti*, een *onbehoorlijk* door het postkantoor overgeleverde brief, bestond, deswege aan eene verontwaardigde aanmerking plaats te geven?

Inderdaad, wat wierd er van de vrije drukpers, indien men zich aanmerkingen als deze niet veroorloven mocht?

En nu treedt het Leidsche postkantoor open, klaagt, waar het zich eigenlijk behoort te ontrouwen. Men zegt: het kan gebeurd zijn, dat de brief, bij ongeluk, bij toeval losgescheurd werd; maar mag een brief, aan het postkantoor vertrouwd, bij ongeluk opengescheurd worden?

Niet alleen correctionele, criminele vonnissen hebben meermalen bewezen, dat er op postkantoren brieven werden opengebroken en bestolen. Mag dan het publiek, wanneer er brieven in *onbehoorlijken* staat worden gevonden, niet worden gewaarschuld? behoort de directie der posten zelve het dagblad niet dank te weten, hetwelk haar opmerkzaam maakt? Het dagblad, hetwelk bereid is om aan te toonen, hetwelk aantoon, dat er iets *onbehoorlijks* voorviel.

De advokaat van den beklagde, de heer de *Kempener*, meende dan getoene moeilijke taak te hebben aan het verdedigen zijner partij. Volgens de nog bestaande Fransche wetgeving, zich moedende bepalen bij de verdediging der woorden van het geïncrimineerde artikel, beoogde hij dat het vete lasterlijks behelste, dat er niemand gelasterd was. — Wij behouden ons voor, nader op de belangrijke pleitrede terug te komen, en derselver bijzonderheden mede te deelen.

Het publiek ministerie verklaarde kortelijk bij zijnen eisch te persisteren. In zijne dupliek poogde de advokaat der civiele partij, tegenaan het artikel als in woorden en strekking lasterlijk voor te stellen, en wilde inzonderheid de beampten des postkantoor als ligchaam, uit meer dan eenen persoon bestaande, onder de bescherming van art. 2 der wet van 15 mei 1829 geplaatst zien.

Dinsdagavond kwam de *Arnhemsche Courant* terug op den oorsprong en het doel dier wet, en waggende de gevolgtrekkingen, welke de wederpartij er uit afleiden wilde. Ten overvloede wilde Z. Ed. Gestr. aangemerkt hebben, dat de vordering der civiele partij tot condemnatie van den uitgever, om ten zijnen koste vijftig exemplaren van het te wijzen vonnis te doen drukken, ten einde naar het goedgevallen der civiele partij te verspreiden, in andere dagbladen te doen opnemen of aanplakken, niet aanneemelijk was, vermits zij reeds eene schadevergoeding van f150 had geëischt, en hare vordering in het onderhavige geval niet hooger gaan kon.

Bij tripliek voerde de heer *van Rosenthal* aan, dat hij gevraagd had f150 of zoo veel minder als de regtbank zou oordeelen te behooren.

Ten plotte merkte de advokaat van den beklagde aan, dat de civiele partij in geen geval tot hare vordering tegen den uitgever, om exemplaren van het vonnis ten zijnen koste te doen drukken, gerechtigd was; maar zich bepalen moest tot geld, tot vergoeding van werkelijk geleden en bewezene schade, blijkens art. 3 en 231 van het wetboek van strafvordering.

Het vonnis zal dinsdag, den 16den dezer, worden uitgesproken.

— Wij vernemen, dat, op den 13den mei eerstkomende, door den heer graaf *van Ranzow van Meinerwijk*, als daartoe door Z. E. den heer staalgraaf gouverneur van Gelderland speciaal gecommiteerd, zullen worden aangekocht 45 stuks *Trekpaarden voor het wapen der artillerie*, ten dienste van het rijk.

De monstoring en aankoop zullen geschieden te Benschoten, tegen betaling in klinkende munt.

REURSBERIGT.

Van 5 pCt. loorenten wordt voortdurend veel tot geldbelegging gekocht. Vele hondert van 5 pCt. werkelijke schuld maken zich het thans bestaande verschil ten nutte, beseffende dat bij eene eventuele aflossing alle soorten van 5 pCt. effecten gelijk zullen behandeld worden. Ook zijn, sedert 20 okt de 5 pCt. Belgische effecten boren pari verhandeld geworden, deze loorenten het eenige *Europesche effect*, dat volle vijf pCt. interest van het bilagde kapitaal oplevert. Bovendien het vooruitzicht op zelfs nog eenige winst op het kapitaal zelf, bij eene plaats hebbende aflossing. Ook laat het zich aanzien, dat dezelve het pari zullen bereiken, zoodra het meerendeel der op speculatie ingetookende partijen zal gerealiseerd zijn.

Mengelwerk.

Het eerste vierde-jaar van 1839.

(Uit de Pruisische Staats-Zeitung. Vervolg van N°. 59).

Pl.

HET NEDERLANDSCH-BELGISCHE VRAAGSTUK.

De Nederlandsch-Belgische vraag nadert thans hare eindelijke en volledige beslechting. Bij het protocol van den 6den december 1838 werd het eind-besluit der conferencie door vier mogendheden definitief ondertekend; door den Branschen gezant echter werd het *ad referendum* genomen. De bepalingen van dat protocol werden aan den Nederlandschen en den Belgischen gezant medegedeeld, en voegden bij de 24 artikelen in wezenlijkheid, nog slechts het volgende: de gelijkstelling der scheepvaart op de rivieren voor beide staten, en de bepaling van het Belgische aandeel in de schuld op vijf millioen Nederlandsche gulden jaarlijksche rente (dat is f3,400,000 minder dan te voren). Alle overige wederzijdsche vorderingen werden ter zijde gesteld. Van wege België werden er nog verscheiden voorstellen gedaan, waarmede echter de conferencie zich niet verder kon inlaten, en welke zij later volstrekt niet meer in aanmerking kon nemen, toen de koning der Nederlanden het protocol onvoorwaardelijk had aangenomen, waaraan het Hollandsche regeringsblad den 3den februarij de verklaring bekend maakte.

In de Belgische kamer van afgevaardigden had intusschen de *derdennigste* strijd voortgedurd, en ook hier werden menigerlei voorstellen gedaan. Zoo stelde de minister nu *Maron* voor: dat, als de af te staan landstrecken door de troepen der conferencie bezet wierden, de Fransche regering zou uitgenoodigd worden om de vestingen der Belgische zuidgrens te bezetten. De krijgstoerustingen werden inmiddels tijerig voortgezet; de vestingen in staat van verdediging gesteld. Den 1sten februarij maakte het regeringsblad bekend dat de koning den Pruischen generaal *Starynowski* bij het Belgische leger aangesteld heeft. Aan dezen was vroeger onder de voorwaarde »van zich rustig te zullen gedragen» het verblijf te Praag toegestaan geworden, hetgeen hij thans heimelijk had verlaten, en voor de bekendmaking zijner aanstelling in België aangekomen was. Ten gevolge dezer aangelegenheid verlieten de zaakgelastigden van Pruisen en Oostenrijk, den zesden februarij, Brussel. De revolutionaire bladen Beijerden zich ten sterkste om het volk en het leger tegen de besluiten der conferencie op te zetten; er vormden zich genootschappen voor tegenstand van wege het volk; de studenten zonden een oorlogruchtig adres aan den koning; een gedeelte der geestelijkheid stelt den strijd als eenen godsdienstigen voor; ofschoon later, op aanmaning van Rome, de kerkelijke partij tot vreedzamer gezindheid en taal overging.

Den 1sten februarij werd aan de kamer van vertegenwoordigers een verslag betrekkelijk de onderhandelingen met de Londensche conferencie medegedeeld. De heer *du Motin* verklaarde, dat men daartegen op eene plechtige en indrukwekkende wijze opkomen moest, en legde een voorstel over, door 33 afgevaardigden ondertekend, luidens hetwelk men, overeenkomstig de in het adres gegevene verklaring: »dat men de integriteit des grondgebieds handhaven wilde», *repsint* den 1sten februarij tot 10 o'uur van den dag overgaan zou. Het ontwerp van *du Motin* werd door veel in het licht gesteld, en het voorstel had geen verder gevolg. Alvorens er nogtans verdere beraadslagingen plaats grepen, werden de kamers van den 4den februarij tot den 4den maart verdaagd. De ministers *Huart* en *Ernst* leverden tevens hunne demissie in, en den 19den februarij trad ook de graaf *F. de Maron* uit het ministerie. Denzelfden dag werden de kamers weder geopend, en aan de gedeputeerden de vergeefsche onderhandelingen der regering, om eene verandering in de besluiten der conferencie te erlangen, alsmede een wetsontwerp van den volgenden inhoud medegedeeld: »De koning is gemachtigd om de traktaat tot regeling der scheiding van België en Holland te sluiten en te onderteekenen, met alle voorwaarden en voorbehoudingen, welke Z. M. in het belang des lands noodig of nuttig zal achten.» Den 28sten februarij leverde de rapporteur der sectien, die over het ontwerp beraadslagd hadden, zijn verslag in de kamer in, en beval deszeifs aanneming aan.

Lange en hevige debatten begonnen nu in de kamer. De noodwendigheid der aanneming van het wets-ontwerp werd immer duidelijker. Van buiten droeg velerlei daartoe bij; terwijl ook de binnenlandsche gesteldheid, en vooral de stemming van nijverheid en handel, voor de gevolgen van langer tegenstreden moesten waarschuwen. De werkzaamheid der politie en een toereikend getal troepen bevestigden het land voor oproerigheden van wege de fanaticen. *Bartels*, de redacteur van den *Belge*, en de democraat *Katz* werden wegens hunne anarchische woelingen in hechtenis genomen en geregelijk vervolgd. De eerste had opruyende proclamatiën onder het leger verspreid, en beoogde, in verstandhouding met de *Ersten*, te Parijs eene Rijlandsch-Belgisch-Fransche confederatie tot stand te brengen.

Eindelijk nam de kamer der afgevaardigden, den 19den maart, het wets-ontwerp met 58 tegen 42 stemmen aan, terwijl de *Ersten* het den 28sten maart volgendes met 31 tegen 13 stemmen deed.

(Vervolg en slot hiervan.)

Waterschoote te Arnhem.

Den 14 April 2 El 6 Palm O Duim; gewassen O Duim; gevallen 10 H.
Den 15 April 2 El 5 Palm O Duim; gewassen O Duim; gevallen 10 H.

Advertentiën.

Ondertrouwd:

A. TRANBOER

van Arnhem;

met

H. G. J. VAN HAAE

Mijn liebare Echtgenoot, Vrouw **SOPHIE A. G. VAN HAAE**, werd mij heden, in den eendardigen van bijna 36 jaren, door den dood ontrukkt.

J. A. QUACK, gr.

BEKENDMAKING.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCIE GELDERLAND,

Brengt bij deze ter kennis van een ieder, wien zulks aangaat, dat bij Zijner Majesteits besluit van den 28sten Maart 1839, N°. 98, de door de Administratie der In- en Uitgaande. Rechten en Accijnzen, ingevolge art. 118 der algemeene wet op den ophef der gezegde middelen van den 26sten Augustus 1822 (Staatsblad N°. 38) aan de Expeditie van **ESSELING EN HENNY** te Nijmegen als zoodanig verleende adm. missie is ingetrokken, — en zulks ten gevolge van gebleken, daarys door hen gemaakt misbruik.

Arnhem, den 12den April 1839.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
van HEECHEREN VAN KEULEN.

De Notaris **M. J. NIJHOFF**, te Arnhem, zal op den 23sten dezer, ten 10 ure, aan de Boerdery, op den Oorsprong te Oosterbeek, publiek op dag verkoopen:
3 Zware **WERKPAARDEN**, 1 **CHAIS PAARD** en **H. E. T.**, allen tusschen de 7 en 9 jaren oud en zonder gebreken; 3 nieuwmelkte, 3 dragende en 5 gaste **KOEIEN**, 16 Eénwinter- **MALLEN** en **OSSEN**, en 21 **VARKENS**, enz., enz.

Op Dinsdag den 23sten April 1839, des morgens ten 9 ure, zullen, ten huize van wijlen den Heer Burgemeester **JAN S. L. VAN DER WILDEN**, worden verkocht:
MEUBELMEUBELS, waaronder een **KABINET**, **BUREAU**, **KLEER-** en andere **KASTEN**, **DEN**, **TOEBEHOOREN**, **KAGHELS**, **PORCELEIN**, **GLASWERK**, **KOPER** en **TIN**.
Alles den dag te voren te zien.

Geregte Aankondiging.

Bij exploit van den fungerenden Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Zutphen, **G. EBBINK VAN DICK**, in dato 13 April 1839, behoort geregteerd, is aan **HERMANNUS JOHANNES VAN DER WILDENBERG**, Wagenmaker, wiens woonplaats of werkelijk verblijf onbekend is, overeenkomstig de bepalingen van art. 4 n°. 7, 2de lid van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, ad valvas curiae betekening gedaan met overgave tevens van een tweede afschrift aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij genoemd registerlijk collegie, die het oorspronkelijk exploit niet geregt heeft getoelend, van een Vonnis der voornoemde Arrondissements-Regtbank, in dato 28 Februari jl. waarbij aan **WILLEM SPOOR**, Metselaar, en **EVERT BESSEM**, Timmerman, beide te Zutphen wonende, toewijzing is gedaan van een gedeelte met **OPENERF** en **HOFGROND**, staande op houts binnen Zutphen, in de Kommersteeg, gêmeerkt V n°. 375, en kadastraal bekend in Sectie F n°. 1260, van welk perceel de ontgeening in executie, ten laste van bovengenoemden **H. J. VAN DER WILDENBERG**, is vervolgd geworden door de Echtelieden **CORNELIS MADDELEHOVEN**, en **ADRIANA JOHANNES VRENDERHOFF**, wonende te Zutphen, houdende exploit tevens den last op den betoelende; het betoelende en de geregtende perceel, ten laste der koopers.

De Ondergeteekende in de **Arnhemsche Compagnie**, van den 13den dezer, gezien hebbende de Bekendmaking van den Heer Staatsraad, Gouverneur van Gelderland, dat de Expeditie van **ESSELING EN HENNY**, te Nijmegen, als zoodanig verleende adm. missie is ingetrokken, ten gevolge van daarys gemaakt misbruik, maakt bij deze bekend, dat zijne compagnieschap met den Heer **ESSELING**, Expeditie, reeds sedert 1° Januari 1829 geheel heeft onghonden, terwijl de Ondergeteekende aan den Heer **ESSELING** slechts heeft toegestaan den Expeditie-handel

Te Arnhem, bij **C. A. THEME**, Boekdrucker.

onder de firma van **ESSELING EN HENNY** te blijven voortzetten, zonder dat de ondergeteekende daarin direct of indirect eenig het allerminste deel is blijven behouden.

Arnhem, den 15den April 1839.

JOHN HENNY

In eene der voornaamste steden van **Gebied**, wordt, tegen eene goede belooning, op 1° Mei aanstaande, gevraagd een **H. D. L. S. K. N. E. G. H. T.**, zijn werk wel verstaande en van goede getuigschriften voorzien. — Adres in persoon of bij franco-brieven, onder Letter R., bij den Uitgever dezer.

MAGAZIJN VAN MODES.

De Ondergeteekenden hebben het genoegen, het geëerde Publiek te berichten, dat zij uit **Parijs** ontvangen hebben de nieuwste **MODELEN VAN DAMES-ZOMERHOEDEN**, **CAPOSTEEN** en **STROOHOEDEN**, **MUTSEN**, **BLOEMEN**, **LINTEN**, enz., enz.; alsmede een aanzienlijk assortiment **OM'SLAG-DOEKEN**, **MANTTELDOEKEN**, **ECHARPEN** en **FICHUS**. Ook zijn zij voorzien van alle soorten, niere, behoudende en gedrukte **MOUSELINE-LAINES** en **FRANSE** en **ENGLISCHE KATOENEN**.
BAHMANN EN COMP.
Arnhem.

MAGAZIJN VAN MODES EN MANUFACTUREN.

De Ondergeteekende heeft de eer de Dames te berichten, dat zij uit **Parijs** de Nieuwste Modellen voor **HOEDEN** en **MUTSEN** ontvangen heeft, alsmede een uitmuntend Assortiment **DOEKEN** en **DAMENSKLEEREN**.
Arnhem, den 12den April 1839.
H. B. BENJAMINS.
Geb. **CALLIS**

DEUXIEME ET DERNIER CONCERT,
à Arnhem,

DONNÉ PAR
Mrs. ERNST et VRUGT,
Mardi 16 Avril 1839, à sept heures et demie,
dans la salle ordinaire.

Programme:

- PREMIERE PARTIE:**
1. Duo d'Amide de ROSSINI, chanté par Mlle. BUJIS en Mr. VUGT.
  2. Variations brillantes de MAYSEDER, exécutées par Mr. MARK.
  3. Air de BOZZETTI, chanté par Mr. VUGT.
  4. Elégie (redemandée) composée et exécutée par Mr. ERNST.
  5. Romance, chantée par Mlle. BUJIS.
- DEUXIEME PARTIE:**
1. Duo de Jossande de SEURIN, chanté par Mlle. BUJIS et Mr. VUGT.
  2. Solo de Piano, exécuté par Mr. MARK.
  3. Air de Robert le Diable, chanté par Mlle. BUJIS.
  4. Variations de NOBIS, chantées par Mr. VRUGT.
  5. Adagio (inédit) suivi du Carnaval de Venise, morceau burlesque, exécutés par Mr. ERNST.
- Le billet d'entrée 2 fl. On en trouve d'avance dans la maison de Mr. MARK et à la salle du Concert au bureau.

De Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij.

Dienst tusschen Arnhem, Rotterdam, Dusseldorp en Keulen, in de maand April 1839:
Van Rotterdam naar Arnhem den 16, 17, 21, 22, 23, 24, 28 en 30, des morgens ten 7 ure.
Van Arnhem naar Dusseldorp en Keulen den 17, 18, 22, 23, 24, 27 en 29, des morgens ten 7 ure.
Van Keulen naar Dusseldorp en Arnhem den 17, 20, 21, 24, 25, 28 en 29, des morgens ten 7 ure.
Van Arnhem naar Rotterdam den 18, 21, 22, 25, 26 en 29, des morgens ten 9¹ ure, en den 16 en 30 des morgens ten 4 ure.